

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Doc. Ing. M. D. J., CSc.**, bývajúceho v B., zastúpeného Mgr. V. Š., advokátom so sídlom v B., proti žalovanému **S. T., a.s.**, so sídlom v B., IČO: X., **o zaplatenie 763,46 €** (23 000 Sk) s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 18 C 93/2006, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. októbra 2009 sp. zn. 9 Co 195/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 21. júna 2007 č.k. 18 C 93/2006-74 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu 763,46 € (23 000 Sk) s príslušenstvom ako bezdôvodné obohatenie získané na jeho úkor. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal, že žalovanému plnil bez právneho dôvodu. Nestotožnil sa s tvrdením žalobcu, že žalovaný sa bezdôvodne obohatil tým, že žalobca mu zaplatil poplatok za medzinárodné hovory, ktoré boli zrealizované bez vedomia žalobcu a v dôsledku neoprávneného zásahu tretej osoby do nastavenia modemu slúžiaceho na pripojenie žalobcu do internetovej siete. Súd vychádzal z toho, že žalobca plnil žalovanému za službu poskytovanú na základe zmluvy o pripojení z 13. februára 2004 uzatvorenej podľa § 43 zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zmluva o pripojení“) a tiež na základe Všeobecných podmienok spoločnosti S. t., a.s. na poskytovanie verejnej telekomunikačnej služby „Internet ST Online“ (ďalej len „všeobecné podmienky“), teda

nie bez právneho dôvodu. Žalovanému nepriznal súd náhradu trov konania, lebo nepodal návrh na jej priznanie.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 22. októbra 2009 sp. zn. 9 Co 195/2008 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny (§ 219 O.s.p.). Aj podľa právneho názoru odvolacieho súdu žalobca nepreukázal, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalovaný vyúčtoval poplatok za medzinárodné telefónne volanie v súlade so zmluvou o pripojení a tiež všeobecnými podmienkami. Žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania vzhľadom na to, že nepodal návrh na priznanie tejto náhrady.

Proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Žiadal napadnutý výrok zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietal, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), a to tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené – odvolací súd sa v ňom dostatočne nevyporiadal s konkrétnymi skutkovými a právnymi námietkami žalobcu. Podľa dovolateľa je prekonaný názor považujúci nedostatky v odôvodnení súdneho rozhodnutia len za tzv. inú vadu konania (R 111/98). Podľa žalobcu výsledky konania nedávali podklad pre záver odvolacieho súdu, že žalobca nie je nositeľom žalobou uplatňovaného nároku na peňažné plnenie. V závere dovolania vyslovil názor, že v občianskom súdnom konaní môže súd konštatovať, že určité konanie napĺňa skutkovú podstatu trestného činu, i keď žalobca nepodal trestné oznámenie na tretiu osobu, ktorá protiprávne zasiahla do programového vybavenia počítača žalobcu.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že ako poskytovateľ internetového pripojenia poskytuje prístup do verejnej siete, ktorá nie je jeho vlastníctvom; nemá však možnosť ovplyvniť inštaláciu tzv. dialeru do počítačov užívateľov. Žiadal, aby dovolaním napadnuté rozhodnutie (smerujúce navyše proti správne a zákonne rozhodnutiu) bolo odmietnuté ako procesne neprípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolací súd považuje za potrebné úvodom zdôrazniť, že dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, aj to však nie v každom prípade, ale iba ak podanie dovolania výslovne pripúšťa zákon. Dovolanie je procesný prostriedok, ktorým zákon vytvára účastníkovi konania procesnú možnosť, aby (iba) v prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, spochybnil opodstatneným uplatnením dovolacieho dôvodu správnosť konania alebo rozhodovania odvolacieho súdu a dosiahol nápravu prípadných väd alebo nesprávností napadnutého rozhodnutia. Dovolací súd ale nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanvej veci dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovoláním žalobcu je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozsudkov uvedených v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p.; prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Vzhľadom na to by prípustnosť dovolania žalobcu prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalobcu preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu odvolacieho súdu sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či odvolací súd svojím postupom (ne)odňal dovolateľovi možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalovanému realizáciu jeho procesných práv.

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (pri inak správnom rozhodnutí) nemusí (ale) disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu ústavou chránených práv (viď napr. III. ÚS 228/06, I. ÚS 53/10, III. ÚS 99/08). Vzhľadom na námietky dovolateľa bolo potrebné v dovolacom konaní vyriešiť otázku, či (prípadné) nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu zakladá procesnú

vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. alebo či má za následok (len) procesnú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Ústava Slovenskej republiky neupravuje, aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi, ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý vo svojich ustanoveniach predpokladá aj možnosť vzniku určitých procesných pochybení súdu v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky týchto pochybení upravuje Občiansky súdny poriadok aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v dovolacom konaní napraviť procesné nesprávnosti konania na súdoch nižších stupňov. Najzávažnejším procesným vadám konania, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p., pripisuje Občiansky súdny poriadok osobitný význam – vady tejto povahy považuje za okolnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania (viď § 237 O.s.p.) a zároveň tiež za prípustný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Aj niektorým ďalším procesným vadám konania nedosahujúcim stupeň závažnosti procesných vád v zmysle § 237 O.s.p. pripisuje Občiansky súdny poriadok význam. „Iné vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci“ považuje ale – na rozdiel od procesných vád vymenovaných v § 237 O.s.p. – (len) za relevantný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), pričom však vady tejto povahy prípustnosť dovolania nezakladajú.

Na posúdenie prípustnosti dovolania – aj z aspektov vyplývajúcich z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. – je zásadne príslušný dovolací súd (viď IV. ÚS 238/07). Na základe uznesenia občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 111/1998 uverejnený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, v zmysle ktorého „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je názor zaujatý v uvedenom judikáte plne opodstatnený aj v prejednávanej veci a dovolací súd ani v danom prípade nemá dôvod odkloniť sa od tohto názoru. Dovolací súd nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že je neudržateľný názor zaujatý v judikáte R 111/1998. Senát

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý rozhoduje v tejto veci, pri doterajšom rozhodovaní vždy dôsledne zastával názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladá (len) tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., nie však procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (porovnaj napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 290/2009, 3 Cdo 338/2009). Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu nižšieho stupňa ako dôvodu zakladajúceho (len) tzv. inú vadu konania pritom vyplýva aj z rozhodnutí iných senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 2 M Cdo 18/2008, 4 Cdo 310/2009 a 5 Cdo 290/2009).

Navyše (dovolací súd to iba poznamenáva), súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). V danom prípade odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol stručne rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská oboch procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Závery, ktoré prijal, primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k názoru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu. Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd v napadnutom rozsudku v dostatočnej miere uviedol, v čom spočíva podstata odvolacích námietok žalobcu. Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že odvolací súd sa s nimi riadne nevysporiadal, dovolací súd poukazuje na obsah dovolaním napadnutého rozsudku, v ktorom odvolací súd

vysvetlil podstatu záveru, z ktorého vychádzal, že totiž žalobca neplnil bez právneho dôvodu, ale na základe zmluvy o pripojení. K tvrdeniu žalobcu, že k telefónnym hovorom došlo bez jeho vedomia a v dôsledku neoprávneného zásahu tretej osoby, dovolací súd poukazuje na vysvetlenie dané odvolacím súdom a pripomína, že zmluvou o pripojení a v nadväznosti na všeobecné podmienky sa žalobca zaviazal platiť za (každé) sprístupnenie a poskytovanie verejnej telekomunikačnej služby Internet ST Online na jeho koncové zariadenie. Dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené uzatvára, že odvolací súd v danom prípade vysvetlil podstatu a dôvody svojho rozhodnutia spôsobom, ktorý zodpovedá ustanoveniu § 157 ods. 2 O.s.p.

Keďže prípustnosť dovolania žalobcu nevyplýva z § 238 a § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať otázkou vecnej správnosti napadnutého výroku rozsudku odvolacieho súdu, ani opodstatnenosťou tých dovolacích námietok žalobcu, ktorými spochybňoval správnosť skutkových a právnych záverov odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní vzniklo procesne úspešnému žalovanému právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. septembra 2010

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková